



gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2021

Deelrapport persoonlijke gegevens



STADSPEILING 2021

Deelrapport persoonlijke gegevens

December 2021

Inhoudsopgave

1. Onderzoeksverantwoording	5
1.1. Inleiding.....	5
1.2. Uitvoering.....	5
1.3. Respons.....	6
2. Resultaten.....	7
2.1. Leeftijd en geslacht.....	7
2.2. Wijk en buurt	8
2.3. Opleidingsniveau	10
2.4. Huishouden van de respondent.....	11
2.5. Relaties tussen de kenmerken.....	13
Bijlage A: Vragenlijst onderzoek	16
Bijlage B: Populatie, steekproef en respons	18
Bijlage C: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	20

1. Onderzoeksverantwoording

1.1. Inleiding

In september en oktober 2021 is in Zoetermeer de jaarlijkse Stadspeiling gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer.

1.2. Uitvoering

Voor de Stadspeiling 2021 zijn er drie niet-overlappende steekproeven van elk 4.000 inwoners van 18 jaar en ouder getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Uit voorgaande jaren bleek dat oudere deelnemers de vragenlijst vaker invulden dan de jongere deelnemers. Om een al te scheve verdeling van de leeftijd van de respondenten te voorkomen, is ervoor gekozen om met ingang van 2020 de steekproeven gestratificeerd te trekken. De stratificatie vond plaats op leeftijdscategorie. In Tabel 1.1 staan de leeftijdscategorieën en het percentage waarin de leeftijdscategorie is vertegenwoordigd in de steekproef.

Tabel 1.1: Leeftijdscategorieën en vertegenwoordiging in de steekproef in aantal en in procenten

Leeftijdscategorie	Aantal	Percentage
18 t/m 34 jaar	4.685	39,0
35 t/m 49 jaar	3.195	26,6
50 t/m 59 jaar	1.701	14,2
60 t/m 74 jaar	1.608	13,4
75 jaar en ouder	811	6,8
Totaal	12.000	100

Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd.

Op de aanbiedingsbrief van het onderzoek stond een inlogcode, het webadres van de vragenlijst en een QR-code vermeld. Door naar het webadres te gaan of de QR-code te scannen kon de

enquête digitaal worden ingevuld. Na anderhalve week is een herinneringsbrief verstuurd aan de personen die tot dan toe de vragenlijst nog niet (volledig) hadden ingevuld. Bij deze herinneringsbrief zat een papieren vragenlijst en een retourenvelop. Na twee weken is nog een laatste herinneringsbrief verstuurd.

1.3. Respons

In totaal hebben 3.342 respondenten één of meerdere vragen van de vragenlijst ingevuld. Het merendeel van de respondenten, namelijk 2.448 (73,2%) vulden de vragenlijst digitaal in en 894 (26,8%) vulden een papieren vragenlijst in.

De respons op de Stadspeiling 2021 bedraagt 27,9%. In 2020 was de respons 31,1%.

In dit rapport wordt verslag gedaan van de achtergrondvariabelen van de respondenten die hebben deelgenomen aan de Stadspeiling 2021. Hiervoor zijn de resultaten van de drie versies gecombineerd.

Over de volgende acht achtergrondvariabelen wordt in dit onderzoek verslag gedaan:

- Geslacht;
- Leeftijd;
- Samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- Grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- De plaats die men inneemt in het huishouden;
- Opleidingsniveau;
- Wijk en buurt. Dit wordt afgeleid uit de postcode.

Het gedeelte van de vragenlijsten met de achtergrondvragen van het onderzoek is terug te vinden in Bijlage A.

Bij een steekproefonderzoek geven de uitkomsten een schatting van de werkelijkheid. In Bijlage B is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksresultaten. In Bijlage C staat een verdeling van de bevolking, steekproef en respons van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder.

2. Resultaten

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de Stadspeiling op individueel niveau.

2.1. Leeftijd en geslacht

In Tabel 2.1 staat een overzicht van de leeftijdsverdeling van de respondenten in vijfjaarklassen. Tabel 2.2 bevat een indeling in zes leeftijdsklassen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten uit de Stadspeiling 2021 is afgerond 51 jaar.

Tabel 2.1: Leeftijdsverdeling respondenten in aantal en procenten in vijfjaarklassen

Leeftijdsklasse	Aantal	Percentage
18 t/m 19 jaar	83	2,5
20 t/m 24 jaar	201	6,0
25 t/m 29 jaar	209	6,3
30 t/m 34 jaar	309	9,3
35 t/m 39 jaar	277	8,3
40 t/m 44 jaar	270	8,1
45 t/m 49 jaar	281	8,4
50 t/m 54 jaar	247	7,4
55 t/m 59 jaar	297	8,9
60 t/m 64 jaar	252	7,5
65 t/m 69 jaar	277	8,3
70 t/m 74 jaar	271	8,1
75 t/m 79 jaar	190	5,7
80 t/m 84 jaar	123	3,7
85 t/m 89 jaar	42	1,3
90 t/m 94 jaar	11	0,3
95 jaar en ouder	2	0,1
Totaal	3.342	100

Tabel 2.2: Leeftijdverdeling respondenten in aantal en procenten in vijf leeftijdsklassen

Leeftijdsklasse	Aantal	Percentage
18 t/m 29 jaar	493	14,8
30 t/m 39 jaar	586	17,5
40 t/m 49 jaar	551	16,5
50 t/m 64 jaar	796	23,8
65 jaar en ouder	916	27,4
Totaal	3.342	100

Tabel 2.3 geeft de verdeling van het geslacht van de respondenten weer. Iets meer dan de helft van de respondenten is vrouw (52,7%).

Tabel 2.3: Respondenten naar geslacht in aantal en procenten

Geslacht	Aantal	Percentage
Man	1.298	45,8
Vrouw	1.492	52,7
Anders/ dat wil ik niet zeggen	43	1,5
Subtotaal	2.833	100
Onbekend	509	
Totaal	3.342	

2.2. Wijk en buurt

De Tabellen 2.4 en 2.5 geven de verdeling van de respondenten naar respectievelijk de wijken en de buurten weer. Deze indeling is gemaakt op basis van de postcodes.

Tabel 2.4: Respondenten naar woonwijk, in aantal en procenten

Wijk	Aantal	Percentage
Centrum	539	16,1
Meerzicht	418	12,5
Buytenwegh De Leyens	579	17,3
Seghwaert	419	12,6
Noordhove	219	6,5
Rokkeveen	605	18,1
Oosterheem	544	16,3
Industriegebied	7	0,2
Buitengebied	12	0,4
Totaal	3.342	100

Tabel 2.5: Respondenten naar woonbuurt, in aantal en procenten

Buurt	Aantal	Percentage
Dorp	139	4,2
Stadscentrum	144	4,3
Palenstein	101	3,0
Driemanspolder	155	4,6
Meerzicht-west	274	8,2
Meerzicht-oost	144	4,3
Buytenwegh	272	8,1
De Leyens	306	9,2
Seghwaert-zuidwest	199	6,0
Seghwaert-noordoost	220	6,6
Noordhove-west	98	2,9
Noordhove-oost	121	3,6
Rokkeveen-west	226	6,8
Rokkeveen-oost	379	11,3
Oosterheem-zuidwest	175	5,2
Oosterheem-noordoost	370	11,1
Industriegebied	7	0,2
Buitengebied	12	0,4
Totaal	3.342	100

2.3. Opleidingsniveau

In Tabel 2.6 staat het opleidingsniveau van de respondenten. Hieruit blijkt op welk niveau de respondenten een startkwalificatie hebben behaald. Er is een indeling gemaakt in drie categorieën:

- (nog) Geen startkwalificatie. Bijvoorbeeld: geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, lts, leao, las;
- Startkwalificatie Bijvoorbeeld: havo, vwo, hbs, mms, meao, mts, hno, mbo;
- Hbo/wo afgerond. Bijvoorbeeld: heao, hts, mo-a, wo.

Tabel 2.6: Respondenten naar opleidingsniveau (hoogst voltooide opleiding), in aantal en procenten

Opleidingsniveau	Aantal	Percentage
(nog) Geen startkwalificatie ¹	549	19,9
Startkwalificatie ²	884	32,1
Hbo/wo ³	1.322	48,0
Subtotaal	2.755	100
Onbekend	587	
Totaal	3.342	

¹ Bijvoorbeeld: geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, lts, leao, las.

² Bijvoorbeeld: havo, vwo, hbs, mms, meao, mts, hno, mbo.

³ Bijvoorbeeld: heao, mo-a, wo.

2.4. Huishouden van de respondent

In Tabel 2.7 staat de verdeling van de respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren.

Tabel 2.7: Respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren, in aantal en procenten

Type huishouden	Aantal	Percentage
Alleenstaande	490	17,4
Twee partners, zonder kind(eren)	1.123	39,9
Twee partners, met kind(eren)	994	35,3
Eénoudergezin (één volwassene met kind(eren))	163	5,8
Anders	24	0,9
Weet niet	22	0,8
Subtotaal	2.816	100
Onbekend	526	
Totaal	3.342	

In Tabel 2.8 staat welke plaats de respondent in het huishouden inneemt.

Tabel 2.8: Plaats van de respondent in het huishouden waartoe hij/zij behoort, in aantal en procenten

Plaats in het huishouden	Aantal	Percentage
Alleenstaande	490	17,4
Eén van de twee partners	1.987	70,5
Kind	199	7,1
Hoofd van het éénundergezin	103	3,7
Anders	15	0,5
Weet niet	23	0,8
Subtotaal	2.817	100
Onbekend	525	
Totaal	3.342	

Uit Tabel 2.9 wordt duidelijk dat de meeste respondenten behoren tot een tweepersoonshuishouden.

Tabel 2.9: Grootte van het huishouden waartoe de respondent behoort, in aantal en procenten

Grootte van het huishouden	Aantal	Percentage
Eén	490	17,5
Twee	1.198	42,8
Drie	446	15,9
Vier	478	17,1
Vijf	148	5,3
Zes	27	1,0
Zeven	6	0,2
Acht	2	0,1
Negen of groter	3	0,1
Subtotaal	2.798	100
Onbekend	544	
Totaal	3.342	

2.5. Relaties tussen de kenmerken

In deze paragraaf worden enkele kruisverbanden tussen een aantal variabelen weergegeven. Een eerste kruisverband is aangebracht tussen het opleidingsniveau en de leeftijd van de respondent. De resultaten hiervan zijn te lezen in Tabel 2.10. Het percentage respondenten zonder startkwalificatie neemt vanaf 30 jaar toe als de leeftijd toeneemt, van 6,8% in de leeftijdsgroep 30 t/m 39 jaar tot 35,9% in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder. In de leeftijdsgroep 18 t/m 29 jaar heeft 8,6% (nog) geen startkwalificatie.

Tabel 2.10: Opleidingsniveau naar leeftijd van de respondent, in aantal en procenten

Opleidingsniveau	18 t/m 29 (%)	30 t/m 39 (%)	40 t/m 49 (%)	50 t/m 64 (%)	65+ (%)
(nog) Geen startkwalificatie ¹	28 (8,6)	30 (6,8)	56 (11,9)	142 (20,3)	293 (35,9)
Startkwalificatie ²	163 (49,9)	134 (30,3)	141 (30,1)	228 (32,5)	218 (26,7)
Hbo/wo ³	136 (41,6)	278 (62,9)	272 (58,0)	331 (47,2)	305 (37,4)
Subtotaal	327 (100)	442 (100)	469 (100)	701 (100)	816 (100)
Onbekend	166	144	82	95	100
Totaal	493	586	551	796	916

¹ Bijvoorbeeld: geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, lts, leao, las.

² Bijvoorbeeld: havo, vwo, hbs, mms, meao, mts, hno, mbo.

³ Bijvoorbeeld: heao, mo-a, wo.

Uit Tabel 2.11 blijkt dat relatief meer vrouwen dan mannen (nog) geen startkwalificatie hebben en dat duidelijk relatief minder vrouwen een hbo/wo opleiding hebben dan mannen.

Tabel 2.11: Opleidingsniveau naar geslacht, in aantal en procenten

Opleidingsniveau	Man (%)	Vrouw (%)	Anders / dat wil ik niet zeggen (%)	Totaal (%)
(nog) Geen startkwalificatie ¹	226 (17,9)	318 (21,9)	4 (11,4)	548 (19,9)
Startkwalificatie ²	403 (31,9)	470 (32,4)	10 (28,6)	883 (32,1)
Hbo/wo ³	636 (50,3)	664 (45,7)	21 (60,0)	1.321 (48,0)
Subtotaal	1.265 (100)	1.452 (100)	35 (100)	2.752 (100)
Onbekend	33	40	8	81
Totaal	1.298	1.492	43	2.833 ⁴ (100)

¹ Bijvoorbeeld: geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, lts, leao, las.

² Bijvoorbeeld: havo, vwo, hbs, mms, meao, mts, hno, mbo.

³ Bijvoorbeeld: heao, mo-a, wo.

⁴ Van 509 respondenten is het geslacht onbekend.

Tabel 2.12 laat zien dat, als de wijken met elkaar worden vergeleken, in de wijk Meerzicht relatief de meeste respondenten (nog) geen startkwalificatie hebben (27,6%). In Oosterheem wonen relatief de meeste respondenten met een hbo/wo opleidingsniveau (53,7%).

Tabel 2.12: Opleidingsniveau naar woonwijk van de respondent in aantal en procenten

Wijk	(nog) Geen startkwalificatie ¹	Startkwalificatie ²	Hbo/wo ³	Totaal
Centrum	110	126	187	423
(%)	(26,0)	(29,8)	(44,2)	(100)
Meerzicht	94	109	137	340
(%)	(27,6)	(32,1)	(40,3)	(100)
Buytenwegh	44	76	105	225
(%)	(19,6)	(33,8)	(46,7)	(100)
De Leyens	46	71	146	263
(%)	(17,5)	(27,0)	(55,5)	(100)
Seghwaert	65	139	160	364
(%)	(17,9)	(38,2)	(44,0)	(100)
Noordhove	34	62	88	184
(%)	(18,5)	(33,7)	(47,8)	(100)
Rokkeveen	84	165	252	501
(%)	(16,8)	(32,9)	(50,3)	(100)
Oosterheem	71	132	235	438
(%)	(16,2)	(30,1)	(53,7)	(100)
Totaal	548	881	1.310	2.739 ⁴
(%)	(20,0)	(32,2)	(47,8)	(100)

¹ Bijvoorbeeld: geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, lts, leao, las.

² Bijvoorbeeld: havo, vwo, hbs, mms, meao, mts, hno, mbo.

³ Bijvoorbeeld: heao, mo-a, wo.

⁴ Van 584 respondenten is het opleidingsniveau niet bekend.

Bijlage A: Vragenlijst onderzoek

PERSOONLIJKE GEGEVENS

1. **Bent u een man of een vrouw?**

1. man
2. vrouw
3. anders / dat wil ik niet zeggen

2. **Wat is uw leeftijd?**

jaar

3. **Wat is uw hoogste voltooide opleiding?**

1. geen
2. basisschool, lagere school
3. voortgezet onderwijs, namelijk:
- 1. praktijkonderwijs
 - 2. vmbo-basis, -kader, -gl of vergelijkbaar (lts, lhno, leao)
 - 3. vmbo-tl, mavo, mulo of vergelijkbaar
 - 4. havo, mms of vergelijkbaar
 - 5. vwo, hbs of vergelijkbaar
4. vervolgonderwijs, namelijk:
- 1. mbo (niveau 1)
 - 2. mbo (niveau 2, 3, 4)
 - 3. hbo
 - 4. wo
5. anders, namelijk:
-
6. weet niet

4. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort (*uzelf meegerekend*)?

1. alleenstaande → ga naar vraag 7

2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 7

3. twee partners, met kind(eren)

4. eenoudergezin (= een volwassene met kind(eren))

5. anders, namelijk:

6. weet niet

5. Wat is uw plaats in het huishouden?

1. een van de twee partners

2. hoofd van het eenoudergezin

3. kind

4. anders, namelijk:

5. weet niet

6. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden (*uzelf meegerekend*)?

personen

7. Wat is uw postcode?

Bijlage B: Populatie, steekproef en respons

Voor de enquête zijn uit de bevolkingsadministratie van de gemeente Zoetermeer drie gestratificeerde steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeeders die per 1 september 2021 18 jaar of ouder waren. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

Er zijn drie steekproeven getrokken, omdat het aantal vragen zo groot was dat ze over drie vragenlijsten verdeeld moesten worden.

Alle geselecteerde Zoetermeeders kregen een brief over de vragenlijst toegestuurd. Op deze eerste aanbiedingsbrief stond het webadres van de vragenlijst, een inlogcode en een QR-code vermeld. Daarmee kon de vragenlijst digitaal worden ingevuld. Na anderhalve week is een herinneringsbrief verstuurd naar de personen die tot dan toe de vragenlijst nog niet (volledig) hadden ingevuld. Bij deze herinneringsbrief zat een papieren vragenlijst en een retourenvelop. Vervolgens is twee weken later nog een laatste herinneringsbrief gestuurd.

Van de 12.000 uitgenodigde Zoetermeeders hebben er 3.342 de vragen al of niet volledig ingevuld. Het merendeel vulde een digitale vragenlijst in (73,2%) en 26,8% vulde een papieren vragenlijst in.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Tabel B.1: Geslacht en leeftijd (in %) van de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 01-01-2021), de personen in de steekproef (per 01-09-2021) en de respondenten.

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 t/m 29 jr.	8,8	13,3	5,2
Vrouw 18 t/m 29 jr.	8,4	13,0	6,4
Anders 18 t/m 29 jr.	-	-	0,2
Man 30 t/m 39 jr.	7,8	10,4	6,1
Vrouw 30 t/m 39 jr.	8,3	11,7	9,3
Anders 30 t/m 39 jr.	-	-	0,5
Man 40 t/m 49 jr.	7,4	8,4	7,7
Vrouw 40 t/m 49 jr.	8,0	8,9	8,8
Anders 40 t/m 49 jr.	-	-	0,3
Man 50 t/m 64 jr.	12,7	9,1	11,8
Vrouw 50 t/m 64 jr.	13,9	9,8	13,1
Anders 50 t/m 64 jr.	-	-	0,4
Man 65 jr. en ouder	11,6	7,2	15,0
Vrouw 65 jr. en ouder	13,2	8,3	15,1
Anders 65 jr. en ouder	-	-	0,1
Totaal	100	100	100
Aantal	99.856	12.000	2.833 ¹

¹ 509 van de 3.342 respondenten uit 2021 hebben hun geslacht niet opgegeven

Bijlage C: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.342 respondenten uit de Stadspeiling 2021 die een of meer vragen hebben ingevuld. Over de ‘werkelijkheid’, dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal ‘betrouwbaarheid’ genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- Stel dat van alle 3.342 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,4% en 31,6%.
- Stel dat van alle respondenten er 100 gedrag x vertonen. Als van deze 100 personen 60% vrouw is, dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen, tussen de 50,4% en de 69,6% vrouw is.

Tabel C.1: Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons, bij een betrouwbaarheid van 95%.

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
3.342	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7